**Aanpassingen voor E-book versie deel II**

In oktober 2026 is een nieuwe versie uitgebracht van het E-book van deel II. Voor degenen die nog werken met de oude versie uit 2024 geven wij hieronder een overzicht van de belangrijkste wijzigingen (t.o.v. de vierde druk herziene versies augustus 2025 en 2026 van de gedrukte boeken).
In de E-book versie staat geen paginanummering, daarom hebben wij geprobeerd om met een omschrijving de juiste plaats van de wijziging aan te geven. Wanneer een woord of zin in een bestaande tekst wordt toegevoegd, dan wordt de bestaande tekst tussen haken […] aangegeven.
Navigeer via de inhoudsopgave!

***N.B.*** *De wijzigingen worden* ***cursief*** *toegelicht (toegevoegd/aangepast) en aanpassingen in een bestaande tekst worden* **vet** *weergegeven. Ook staat er een toelichting tussen haken* […] .
*Door het toevoegen van voetnoten is de nummering t.o.v. de vorige versie gewijzigd. In dit overzicht is het nieuwe nummer vermeld.*

--

– *Toegevoegd in de Inleiding,* ***laatste alinea****:*
In dit boek gebruiken wij ronde haakjes ( ) voor een verduidelijking, toevoeging of verklaring van de tekst, zoals een letterlijke vertaling. Voor ons eigen commentaar op een tekst gebruiken we vierkante haakjes [ ].

--

– *Toegevoegd in les 1 in de woordenlijst:*

bulaşığı/bulaşıkları yıkamak afwassen, de afwas doen

*Aangepast in les 1 Oefening 3 zin 5:*
5. ~~Jullie hebben~~ **Hebben jullie eerder** in dat restaurant gegeten**?** *[gewijzigd in vraagzin]*

*Aangepast in les 1 bij* Het gebruik van *sonra,* ***tekst****:*

Het gebruik van ***önce*** en ***sonra***

We zijn ***önce*** **en** *sonra* inmiddels tegengekomen in verschillende betekenissen. ~~Het~~ **De** woord**en** ~~komt~~ **komen** in een aantal vormen en combinaties voor[8] en ~~kan~~ **kunnen** op verschillende manieren worden vertaald. Laten we kijken naar een aantal voorbeelden.

***Üç hafta önce tatildeydik.***
**Drie weken geleden waren we op vakantie.**
***Daha önce söyleyemez miydiniz?***
**Kon u dat niet eerder zeggen?**
***Önce*** ~~***P***~~***parka gittiler. Sonra biraz oturdular.***
Ze zijn **eerst** naar het park gegaan. Daarna (vervolgens) hebben ze even gezeten.
[...]
Zoals in bovenstaande voorbeelden is te zien, is de vertaling van ***önce*** **(‘eerst, geleden’) en** *sonra* **(‘daarna, later, over’)** afhankelijk van de context.

*Aangepast in voetnoot 8, toegevoegd* ***tekst****:*

[8] Zie ook les 15. **De vergrotende trap *daha* ‘meer’ wordt behandeld in les 13.**

*Toegevoegd in les 1 bij* De meervoudsvorm *–lEr:*

*O aralar ne salakça şeyler yapmıştın*[9]. ***Voetnoot****:* [9] De vorm *–mİş* wordt behandeld in deel III.

*Toegevoegd voorbeeldzin:*

*Oo, kimler gelmiş!* Oh, kijk eens wie zijn gekomen!

--

– *Toegevoegd in les 3 in de woordenlijst:*

| | |
|---|---|
| diz | knie |
| ev ödevi[14] | huiswerk |

***Voetnoot**:* [14] Wanneer uit de context duidelijk is dat het om 'huiswerk' gaat, wordt ook alleen het woord *ödev* gebruikt.

*Aangepast in les 3 bij* Klinkeruitval' *[de tekst is **verplaatst** naar het rijtje erboven, van 'fikir']:*

| | | | |
|---|---|---|---|
| [*oğul* | zoon] | | |
| *ömür* | leven/levensduur | *ömrüm boyunca* | mijn leven lang |

*Toegevoegd in les 3 **tekst** bij* Het werkwoord 'honger hebben' (na *Acıktın*. Jij bent hongerig geworden. - Jij hebt honger. enz.)

Voor 'honger lijden' wordt *aç kalmak* gebruikt:
*Soğuk havadan ötürü sokak hayvanları uzun süre aç kaldı.*
Vanwege het koude weer hebben straatdieren lange tijd honger geleden.

*Aangepast in les 3 bij* Naamwoordgroep van kwalificatie*:*
~~telefoon + gids = telefoongids~~ *[verwijderd en vervangen door:]*
brood + mes = broodmes

*Toegevoegd in les 3 in de tekst boven* Oefening 16:
[Sommige bijvoeglijke naamwoorden kunnen […] 'dronkaard'] ***sıcak* voor 'warm/heet' of 'hitte'**

*Aangepast in les 3* Oefening 17 zin 16:
16. Anneler **G**ünü**'**nde *[Günü'nde met hoofdletter en met apostrof]*

*Aangepast in les 3 in* Oefening 18 zin 1*:*
~~1. Waar is de telefoongids?~~ *[verwijderd en vervangen door:]*
1. Wanneer is het Moederdag?
--

– *Aangepast les 4 in de leesoefening:*

Dün yağmur yağıyordu ve ben öğleden sonra parkta ~~yürüyordum~~ **dolaşıyordum**.
Kuşlar da onları yiyor ve ~~yemsiz~~ **aç** kalmıyor.

*Aangepast en toegevoegd in les 4 oefening 19, tekst:*

Als in een samengestelde zin dezelfde combinatievormen staan, dan mag in de eerste zin het tweede tijdsachtervoegsel worden **weggelaten**.

*Kızlar şemsiyesiz, gölün kıyısında duruyor(du) ve suya yem atıyordu.*

Het weglaten van een achtervoegsel of uitgang zien we wel vaker in het Turks. We zien dat bijvoorbeeld bij het gebruik van een naamval bij opsommingen. Wanneer je aangeeft dat je naar meerdere plaatsen bent geweest, noem je die plaatsen en pas na de laatste plaats wordt het betreffende achtervoegsel geplaatst:

*Ankara, İzmir ve Bursa'**ya** gittim.* Ik ben naar Ankara, Izmir en Bursa gegaan.

Maar let op: wanneer het gaat om woorden die een bezitsachtervoegsel hebben, wordt de naamval wel steeds vermeld:

*Evimizi, arabamızı ve tarlamızı sattık.* We hebben ons huis, onze auto en onze akker verkocht.

*Aangepast les 4 in* De Republiek Turkije*:*

Turkije heeft een parlementair bestuurssysteem. Tegenwoordig leven er ~~bijna~~ **meer dan** 80 miljoen mensen.
--

– *Toegevoegd in les 5 onder* [De klemtoon ligt op de laatste klinker [...] Er waren vijf personen in de wachtkamer.] *tekst:*

Ook bij de meervoudsuitgang *–lEr* ligt de klemtoon daarop:
*Neşeli çocuklardık.* Wij waren vrolijke kinderen.

Echter, bij de 3e persoon meervoud ligt de nadruk op de lettergreep die voor *–lEr* staat:
*Tatildelerdi.* Zij waren op vakantie.

*Aangepast in les 5 bij* De ~~voeg~~woorden *dE* en *ve*: *['voeg' verwijderd]*

De ~~voeg~~woorden *dE* en *ve* hebben beide meerdere functies.

Het ~~voeg~~woord**je** *dE* wordt ook vaak gebruikt om te voorkomen dat een zin met *ve* begint.

--

– *Toegevoegd in les 6 in de woordenlijst:*

| | |
|---|---|
| Akdenizli | mediterraan |
| konu[39] | onderwerp |

*Voetnoot:* [39] Ook het leenwoord *mevzu* wordt veelvuldig gebruikt.

*Aangepast in les 6 bij* [Het woordje ***hiç*** gaat samen met de ontkennende vorm van het werkwoord:]

~~Alleen~~ **Maar** bij de volgende vragende vorm is het anders:

*Değer mi hiç?* Is dit het (allemaal) waard? / **Dat is het toch niet waard?** *[laatste zin toegevoegd]*

*Aangepast in les 6 bij* De achterzetsels *–(y)E kadar/değin/dek, in de tekst boven oefening 38:*

Dat glas heb ik net zoveel gevuld als dit glas. (Lett.: Net zoveel als ~~dat~~ **dit** glas heb ik ~~dit~~ **dat** glas gevuld.)

Fout: *O bardağı ~~da~~ bu bardağı kadar doldurdum.* *['da' verwijderd]*

--

– *Aangepast in les 7 in de uitleg, de tekst:*
[De toekomende tijd … enz.] ~~Soms wordt~~ **(Wanneer in een zin een tijdsbepaling staat, kan** het hulpwerkwoord 'zullen' of 'gaan' ~~ook~~ **worden** weggelaten in de vertaling.**)**
Het achtervoegsel dat ~~hiervoor~~ **in het Turks voor de toekomende tijd** wordt gebruikt is *–(y)EcEK*.

--

– *Aangepast in les 9 de tekst onder het schema met vervoeging en een voorbeeldzin toegevoegd*:

[Nogmaals ...]. De 2e persoon enkelvoud *–(y)Esİn* komt nog maar ~~weinig~~ **zelden** voor en de 2e persoon meervoud *–(y)Esİnİz* ~~is bijna volledig komen te vervallen~~ **nog minder**. Beide vormen zijn grotendeels vervangen door de gebiedende wijs (maar worden nog wel gebruikt in de ~~ontkennende~~ **vragende** vorm).

We geven hierbij nog ~~een~~ **twee** voorbeeldzin**nen** met de 2e persoon enkelvoud:

*[Bilesin ...]*
*Ömür boyu mutlu olasınız.* Moge jullie levenslang gelukkig zijn / worden.

*Aangepast in les 9 bij* de vragende vorm*:*

*Niye yapasın?* Waarom zou je het doen?
*Size yardım ~~edeyim~~ **edelim** mi?* ~~Zal/kan/moet ik~~ **Zullen/kunnen/moeten wij** u helpen?

*Toegevoegd in les 9 bij de gebiedende wijs –sİn/–sİnlEr:*

*Kolay gelsin.* Werk ze. (Lett.: Moge het **(je/u/ons[56])** makkelijk afgaan.)

*Voetnoot:* [56] De persoon aan wie je dit toewenst krijgt de derde naamval (*sana/size/bize*), maar in de praktijk hoef je dat niet te zeggen, omdat uit de context blijkt aan wie het wordt toegewenst.

*Yarasın*. Eet smakelijk. **Drink smakelijk./Proost [voornamelijk bij een alcoholische drank.]**
(Lett.: Moge het ~~wel bekomen~~ **goed doen.**

*Arkadaşların içeri ~~gelsinler~~ **girsinler**.* Je vrienden mogen binnenkomen.

*Toegevoegd in de tekst boven Oefening 56:*

[Met *demesin mi?* ...] of 'Kun je je voorstellen dat hij/zij (zoiets) zei?'.

--

– *Toegevoegd/aangepast in les 10 in de woordenlijst:*
son einde; laatste
takmak omdoen~~, bevestigen~~

--

– *Toegevoegd in les 12 bij* Gelijksoortige woorden *in de tekst:*
Wanneer het andere leenwoord *henüz* wordt gebruikt […] betekent het 'zojuist' **of 'pas, nog maar'**:

*Bu henüz başlangıç.* Dit is pas/nog maar het begin. *[toegevoegd als derde voorbeeldzin]*

--

– *Aangepast in les 13 bij* De vergrotende trap *in de tekst:*

*Aylığını daha almadı.* Hij heeft zijn **maand**loon nog niet ontvangen.

[Wanneer je een vergelijking …] Het woordje *daha* mag je dan weglaten**, tenzij je extra nadruk wilt toevoegen (met het woordje 'nog'**:

*[In de vertalingen van de voorbeeldzinnen overal **(nog)** toegevoegd.]*

Mijn zus is **(nog)** mooier dan dat meisje.
Jij bent **(nog)** ijveriger dan ik.
Ik heb **(nog)** meer gegeten dan Erhan.
Hardlopen is **(nog)** vermoeiender dan lopen.
We houden **(nog)** meer van baklava dan van taart.

*[Gewijzigd in de tekst daaronder:]*

~~Je kunt~~ **Wanneer het niet om een vergelijking gaat, kun je** de vergrotende trap van bijvoeglijke naamwoorden versterken met 'nog' door de toevoeging van *da* achter *daha*: [...]

*Aangepast/toegevoegd in les 13 onder [Fırtınadan çok korkuyorlar ...* Zij zijn erg bang voor … bliksem.]

*Daha çok* betekent ook 'liever'. Dit kan verwarring opleveren. Of het ~~'liever',~~ '**(**nog**)** meer' of '**liever,** voornamelijk' betekent valt uit de context op te maken. […] Wanneer *daha çok* vlak vóór het gezegde staat, betekent het ~~nog … er~~ **'(nog) meer'**:
***Gelecek ay daha çok çalışacağım.* Volgende maand ga ik (nog) meer werken.**

*Aangepast in de tekst na* [In plaats van *–DEn çok* 'meer' kan ook *–DEn az* 'minder' worden gebruikt]*:*

*Şu manavda armut, elmadan az.* ~~In~~ **Bij** die ~~groentewinkel~~ **groenteboer** zijn **er** minder peren dan appels.

*Toegevoegd aan het eind van de tekst* De overtreffende trap *boven* Oefening 80 aan het eind van de zin

[Wanneer leeftijden worden vergeleken betekent:
- *(daha) büyük* 'oudere' / *(daha) küçük* 'jongere' / *en büyük* 'oudste' / *en küçük* 'jongste']*

* Overigens worden de woorden *büyük* en *küçük* ook zelfstandig gebruikt in de betekenis 'oudere' en 'jongere' persoon (zie ook de uitleg in les 3 boven oefening 16).

--

– *Aangepast in les 14 in leestekst:*

Odalardan biri en az~~ından~~ altı kişilikti.

*Aangepast/toegevoegd in les 14 in de woordenlijst:*

| | |
|---|---|
| en az | minstens, **minimaal** |
| en azından | op zijn minst, ten minste |
| hazırlık | voorbereiding |
| ~~su topu~~ | ~~strandbal~~ |
| ~~yüzme başlığı~~ | ~~badmuts~~ |

*Aangepast in les 14 in tekst tussen haken achter:*

1. Vorming van abstracte zelfstandige naamwoorden: [deze woorden ~~zijn niet te zien of te voelen of bestaan niet echt~~ **benoemen ideeën, gevoelens of eigenschappen die je niet kunt aanraken**]

*[toegevoegd in de tekst daaronder na hasta:]*

*sıcak* - warm *sıcaklık* - warmte

*Aangepast in les 14 in de tekst boven* Oefening 85*:*

Het gebruik van de derde naamval **bij *–İİK*** kan wel wat toelichting gebruiken. Deze krijgt namelijk niet de betekenis zoals we kennen van de derde naamval~~. Wij hebben~~, **maar we hebben** het dan over ‘voor de duur van’ **(een bepaalde periode)**. ~~Wanneer dit gebeurt~~ **Na *–İİK*** moet er eerst een bezitsachtervoegsel worden gebruikt. Vergeet **niet om** ~~hierbij~~ **hierna** de verbindingsmedeklinker *–n–* toe te passen.
~~Wanneer dit gebeurt, moet er eerst een bezitsachtervoegsel worden gebruikt.~~

*Aangepast/toegevoegd in de tekst onder* Oefening 87*:*

| | |
|---|---|
| *günde* = per dag | *Günde en az* üç bardak su içiniz.* |
| | Drinkt u minstens/**minimaal** drie glazen water per dag. |
| *yılda* = per jaar | *Yılda en az~~ından~~ bir kez tatile gideriz.* |

***** N.B. Hier gaat het om een specifieke hoeveelheid en kun je *en azından* niet gebruiken.

*Aangepast/toegevoegd in de tekst bij* Gelijkenissen*, punt 4:*

| | |
|---|---|
| [*aynı türden* | gelijksoortig (van dezelfde soort)] |

*[zin die verderop staat, hierheen verplaatst:]*

*O ağaçlar birbirine çok benziyor. Aynı türdenler mi?*
Die bomen lijken veel op elkaar. Zijn ze van dezelfde soort?

**Wanneer het gaat om een vergelijking met iets of iemand waarmee hetzelfde van toepassing is, dan gebruik je *ile/–(y)lE:***

*Seninle **(senin ile)** aynı kandanız ve bu yüzden akrabayız.*
We hebben hetzelfde bloed en zijn daarom familie.
***Artık eski okul arkadaşımla aynı düşünceleri paylaşmıyorum.***
**Ik heb (deel) niet langer dezelfde ideeën als mijn oude schoolvriend.**

--

– *Aangepast in les 15 in de leestekst:*

Bir gün Yonca papağanı ~~okşamak~~ **sevmek** istedi. Kafese yaklaştı ve papağanı ~~okşamak~~ **sevmek** için parmağını kafesin içine soktu.

*Toegevoegd in les 15 in de woordenlijst:*

| | |
|---|---|
| sevmek | liefkozen, aaien |

*Aangepast in les 15 bij* Het verkleiningsachtervoegsel *–CİK bij punt 5:*

| | |
|---|---|
| *arpacık* | strontje **(aan het oog)** ~~stijg~~ |

--

– *Aangepast/toegevoegd in les 16 in de woordenlijst:*

| | |
|---|---|
| çıkış | uitgang |
| ~~geçirmek~~[+6] | ~~leiden over, geleiden~~ |
| yetişmek[+3] | halen, **op tijd komen/zijn voor** |
| **yoldan** geçirmek | ~~leiden over, geleiden~~ **doen oversteken** |

*Toegevoegd in les 16 bij* verschillende mogelijkheden*, tekst:*

5. ***–(y)Ebil + –(y)E***
De combinatie van *–(y)Ebil* met de aanvoegende wijs komt ook voor, vaak met *ki* (zie les 20). Het gaat dan om zinnen waarvan het eerste deel een toestand aangeeft en het tweede deel het resultaat.

*Öyle iyi konuşmacı olabileyim ki, insanlar beni dinleyebilmek için sıraya girsinler.*
Dat ik zo'n goede spreker mag worden dat mensen in de rij gaan staan om naar mij te kunnen luisteren.

Het kan ook gaan om een zin waarbij twijfel, verbazing of ongeloof wordt uitgedrukt.

*Yeni iş arkadaşımız bu durumda bizimle nasıl çalışabilsin ki?*
Hoe zou onze nieuwe collega in deze situatie met ons kunnen (samen)werken?

*Aangepast/toegevoegd in* Oefening 96*:*
2. Köpeği şimdi ~~okşayabilirsiniz~~ **sevebilirsiniz**.
8. ~~Mektubu okuyabilecek mi?~~ Sizi çıkışta bekleyebiliriz.
11. Öğrencilerim bu tür soruları daha kolay çözebiliyorlar idi. *[nieuwe zin]*
12. Işıl geçen hafta sıcaktan uyuyamıyor idi. *[nieuwe zin]*

*Aangepast in* Oefening 97*:*
10. Morgen is het weekend**.** ~~dan~~ **Eindelijk** kunnen we plezier maken.

*Toegevoegd tekst aan het einde van les 16:*
Ook al komt het niet vaak voor, maar in het Turks komt de werkwoordsvorm met *–(y)Ebil* en in de ontkenning met *–(y)EmE* (zie de volgende les) ook voor in de gebiedende wijs.

Een voorbeeld is *Ne yakın zamanda ne de uzun zamanda unutabil beni*. Vrij vertaald betekent dit 'Ik hoop dat je me noch in de nabije noch de verre toekomst kunt vergeten.' We hebben dus de combinatie van *ne … ne …* waarbij *unutabil* in de bevestigende vorm is gebruikt, maar een betekenis in de ontkenning heeft.

Een ander voorbeeld is een liedje van Esmeray (Turkse zangeres) *Unutama beni*. De vrije vertaling hiervan is 'Ik hoop dat je me niet kan vergeten'.

In beide voorbeelden zien we dat de gebiedende wijs niet letterlijk te vertalen is. Het gaat meer om het uitspreken van 'ik hoop dat …'.

--

– *Aangepast in les 17 in de leestekst:*

İlhan ~~Daha~~ **Onu daha** önce hiç görmedik.

*Toegevoegd in les 17 bij* De ontkennende vorm *–(y)EmE, tekst:*

6. De ontkennende vorm ***–(y)EmE*** kan ook met de aanvoegende wijs ***–(y)E*** voorkomen.

*Artık çocuk değilsin. Neden arkadaşlarınla tatile gidemeyesin?*
Je bent geen kind meer. Waarom zou je niet met je vrienden op vakantie kunnen gaan?
*Biz soluğumuzu iki dakika boyunca tutabiliyorsak siz niçin tutamayasınız?*
Als wij twee minuten lang onze adem kunnen inhouden, waarom zouden jullie dat niet kunnen?

*Toegevoegd in* Oefening 99*:*
11. Önceden balığın kokusuna pek dayanamaz idim. *[nieuwe zin]*
12. Az kalsın işlerimizi biteremeyecek idik. *[nieuwe zin]*

--

– *Toegevoegd in les 18 in de woordenlijst:*
iğne naald

*Toegevoegd in bij Neden (als mogelijk antwoord):*

*Dizlerim ağrımasın diye*.
Zodat mijn knieën geen pijn doen. / Om te voorkomen dat mijn knieën pijn gaan doen.

*Aangepast in tekst bij Neden in voorbeeldzin:*

*Yavaş konuşmak için neden görmüyoruz.*
We zien geen reden om ~~zachtjes~~ **langzaam** te praten.

*Toegevoegd in tekst bij Niye:*

Je zou ook als volgt kunnen antwoorden **(de vorm *olduğum* wordt behandeld in deel III)**:

--

– *Toegevoegd in les 19 in de woordenlijst:*

hissetmek[+4] voelen

*Toegevoegd/aangepast bij punt 2 Kendi:*

*Kendi işine bak.* Bemoei je met je eigen zaken. [vaste uitdrukking] *[als 1e voorbeeldzin]*
*İşe kendi arabanızla mı gidiyorsun**uz**?* Ga**at u** je met je **uw** eigen auto naar het werk?

*Aangepast in les 19 in tekst bij Öz, in de vertaling van de zin:*
*Onu tanırım. Onun özü sözü bir.*
Ik ken hem. Hij is oprecht. (Lett.: **Z**ijn ware **zelf** en zijn woorden zijn hetzelfde.)

*Toegevoegd in les 19 bij* Onbepaalde voornaamwoorden*:*
*birileri* enkelen, sommigen
*öbürleri* de anderen
*ötekileri* de anderen, zij die verderop zijn

*Toegevoegd/aangepast in de tekst onder dit rijtje:*

* Indien je *kimi* wilt gebruiken, moet je daarachter vermelden om wie het gaat. ~~Zo niet, dan kun je *kimi* niet los gebruiken.~~ **Het fungeert dan als bijvoeglijk naamwoord.** Wil je 'sommigen' ~~zeggen~~ **uitdrukken zonder een zelfstandig naamwoord erachter,** dan ~~moet je~~ **gebruik je *kimi(si)* of** *kimileri* ~~gebruiken~~. Maar alleen als in de context duidelijk is om wie het gaat, kun je het op deze manier toepassen. **Het verwijst dan naar iets dat al genoemd is.**
[...]
~~In het meervoud komen ook de vormen~~ **Het woord *kimi* komt ook voor met een bezitsachtervoegsel, zoals** *kimimiz* of *kimilerimiz* 'sommigen van ons' en ~~*kiminmiz*~~ ***kiminiz*** of *kimileriniz* 'sommigen van jullie'. **De enkelvoudsvorm geeft aan dat het om een specifiek aantal mensen binnen de groep gaat, terwijl het meervoudsachtervoegsel *–lEr* aangeeft dat het om een algemene (sub)groep gaat. Vergelijk onderstaande zinnen.**

*Kimimiz Türkçe kitap okur, kimimiz hiç kitap okumaz.* *[nieuwe zinnen]*
Sommigen van ons lezen Turkse boeken, sommigen van ons lezen helemaal geen boeken. [Het is bekend wie van de groep Turkse boeken leest.]
*Kimilerimiz Türk yemeklerini sever, kimilerimiz sevmez.*
Sommigen van ons houden van Turks eten, sommigen van ons houden er niet van.
~~Dit kan ook met~~ **N.B. De vormen** *bazılarımız* en *bazılarınız* **('sommigen van ons/jullie') komen ook voor.**

--

– *Toegevoegd in les 20 onder* persoonlijke voornaamwoorden*:*

[Ze hebben dezelfde betekenis ... zien er als volgt uit:]
*benimkisi - [...] - onlarınkisi* **(en ook *kiminkisi*)***:*

[*Ablamın evi büyük ...* is groter.]
***Masada iki bardak çay var.*** *Benimkisi bu mu?* ***O bardak kiminkisi?***
**Er staan twee glazen thee op tafel.** Is dit de mijne? **Wiens (glas) is dat glas?**

*Aangepast in les 20 bij **ki** als voegwoord,* punt 1:

~~*Öyle güldük ki karnımıza ağrı giriyor.*~~
~~We hebben zo gelachen dat onze buik pijn deed.~~ *[verwijderd en vervangen door:]*
*Beni bazen öyle güldürüyorsun ki karnıma ağrı giriyor.*
Je laat me soms zo lachen dat ik pijn in mijn buik krijg.

*Aangepast bij **ki** als voegwoord,* punt 6:

~~*Annem dedi ki: Bu sabah biraz yorgunum.*~~
~~Mijn moeder zei: Vanochtend ben ik wat moe.~~ *[verwijderd en vervangen door:]*
*Anneme her sabah diyorum ki: "Anne benim için uyanmana gerek yok. Kahvaltımı kendim hazırlayabilirim."*
Elke ochtend zeg ik tegen mijn moeder: "Mam, het is niet nodig dat je voor mij wakker wordt. Ik kan mijn ontbijt zelf bereiden."

--

*Aangepast in* Herhalingsoefeningen*:*

Herhalingsoefening 6 zin 1:
~~Bij onbewolkt weer~~ **Op onbewolkte dagen** regent het niet.

Herhalingsoefening 9 zin 23:
Hayvanları en az~~ından~~ insanlar kadar seviyorum.

Herhalingsoefening 10 zin 12:
~~Parijs~~ **Welke stad** is net zo groot als Izmir**?**

Herhalingsoefening 12 zin 14:
Ga je ook ~~morgen~~ **in het weekend** werken?

Herhalingsoefening 12 zin 17:
~~Vanavond~~ **Deze week en volgende week** gaan wij niet sporten.

Herhalingsoefening 12 op blz. 194 zin 21:
Gaat het vandaag niet regenachtig zijn? (Wordt het **weer** vandaag niet regenachtig?)

Herhalingsoefening 15 zin 12:
~~Avukatın adını telefon rehberinde bulursun.~~ *[verwijderd en vervangen door:]*
Her iki yılda bir yeni yemek takımı alırlar.

Herhalingsoefening 16 zin 20:
Neemt u brood mee naar ~~uw~~ **het** werk?

Herhalingsoefening 18 zin 12:
Bodrum'da yabancı uyruklu kişiler için **daha da büyük** bir otel yaptılar

Herhalingsoefening 19 zin 1:
Zelfs zij gaan **minder (vaak)** op wintersport.

Herhalingsoefening 19 zin 5 haakjes, verwijderd:
In deze stad zijn er meer bruggen dan in die stad.

--

– *Aangepast in* Vertalingen leesoefeningen*:*
Les 4:
Gisteren regende het en ik liep na de middag in het park **rond**. [Daar … vissen boven water.] En de vogels eten hen op en ~~blijven niet zonder voer~~ **lijden geen honger**.
Les 6:
Taşkın [Met mij gaat het ook goed ...]. Vanuit daar zijn we ~~samen~~ **met zijn allen** naar het huis van mijn opa gegaan.

--

– *Aangepast in* Antwoorden oefeningen*:*
Oefening 3, zin 5: ~~O~~ **Daha önce o** restoranda yemek yediniz **mi?**
Oefening 18, zin 1: Anneler Günü ne zaman?
Oefening 21, zin 3: De zwartharige vrouw ~~was~~ **werd** erg boos op de bestuurder.
Oefening 58, zin 6: Mix**t u / mixen jullie** de frisdranken nou niet.
Oefening 82, zin 11: Fransızca dersi mi Almanca dersi mi? *[komma verwijderd]*
Oefening 96, zin 8: Wij kunnen bij de uitgang op jullie wachten.
Oefening 96, zin 11 en 12 [nieuwe zinnen]:
11. Mijn leerlingen/studenten konden dit soort vragen makkelijker oplossen.
12. Işıl kon vorige week niet slapen door de hitte.
Oefening 97, zin 10: Yarın hafta sonu**. A**rtık eğlenebileceğiz.
Oefening 99, zin 11 en 12 [nieuwe zinnen]:
11. Vroeger kon ik niet zo goed tegen de geur van vis. 12. Wij konden ons werk bijna niet afkrijgen.

--

*Aangepast in* Antwoorden herhalingsoefeningen*:*
Oefening 2 zin 1: ~~Şu~~ **O** kırmızı arabayı almadın mı?
Oefening 6 zin 1: Bulutsuz günlerde yağmur ~~yağmaz~~ **yağmıyor**.
Oefening 6 zin 5: Ağabeyimin/abimin çocukları dışarıda ~~kocuksuz~~ **gocuksuz** oynuyorlardı.
Oefening 9 zin 2: Het kind heeft ~~zoveel~~ **evenveel** gegeten als wij.
Oefening 9 zin 11: Tot vandaag heb ik geen **(enkele)** bekende kunstenaar gezien.
Oefening 9 zin 26: Ook motoren zijn net zoals fietsen tweewielers **(lett.: zijn met twee wielen)**.
Oefening 10 zin 12: ~~Paris~~ Hangi kent İzmir kadar büyük?
Oefening 10 zin 16: Şubata (**Şubat ayına)** değin/dek/kadar yağmur yağmadı.
Oefening 10 zin 17: Onlar, bizim kadar yardım etti. / **Bizim kadar yardım ettiler.**
Oefening 11 zin 12: Over een uur ~~gaan~~ **ga** ik boodschappen doen (ga ik naar boodschappen).
Oefening 12 zin 14: ~~Yarın~~ **Hafta sonu** da çalışacak mısın?
Oefening 12 zin 17: Bu ~~akşam~~ **hafta ve haftaya** spor yapmayacağız.
Oefening 15 zin 7: Wij verontschuldigen ons zeer voor u. (Het spijt ~~mij~~ **ons** heel erg.)
Oefening 15 zin 12: Ze kopen elke twee jaar een nieuw servies.
Oefening 15 zin 19: Mijn oma drinkt ~~dagelijks~~ twee glazen koemelk **per dag**.
Oefening 18 zin 12: In Bodrum hebben ze voor personen met een buitenlandse nationaliteit een **nog groter** hotel gemaakt.
Oefening 19 zin 1: Onlar bile **daha az** kış tatiline gidiyor.
Oefening 19 zin 8: Kız arkadaşımdan ~~gencim~~ **(daha) küçüğüm**.
Oefening 19 zin 9: Ocakta **(Ocak ayında)** daha çok kar yağar.
Oefening 22: evcik - huisje;
Oefening 23 zin 10: [Saat ... ?] ~~Kunt u~~ **Kun je** om kwart over twaalf de kinderen van school halen?
Oefening 25 zin 10: Yemekten önce/yemek ~~oncesi~~ **öncesi** şeker yiyemezsiniz.
Oefening 26 zin 2: Zij zijn uit hun eigen huis ~~gekomen~~ **vertrokken/weggegaan**.

Oefening 28, Vertaling:
~~Dit~~ **Op dit** moment is het half acht in de ochtend.
[Mijn werk(plek) ...]. Daarom kan ik naar werk zowel met de fiets als met de auto **gaan**.
Eigenlijk [...] en zou daar willen wandelen/**rondlopen**.
Mijn dag was erg leuk/mooi en ik ben moe geworden **van het wandelen**.

--

– *Aangepast/toegevoegd in* Overzicht grammatica, schema *bakmak:*

| aanvoegende wijs *–(y)E* | ontkennend | vragend | ontkennend vragend |
|---|---|---|---|
| (laat ik kijken) | (laat ik niet kijken) | (zal/moet ik eens kijken) | (zal/moet ik niet eens kijken) |
| bakayım | bakmayayım | bakayım mı | bakmayayım mı |
| bakasın | bakmayasın | bakasın mı | bakmayasın mı |
| baka | bakmaya | baka mı | bakmaya mı |
| bakalım | bakmayalım | bakalım mı | bakmayalım mı |
| bakasınız | bakmayasınız | bakasınız mı | bakmayasınız mı |
| bakalar | bakmayalar | bakalar mı | bakmayalar mı |
| 2e persoon *–sEnE/–sEnİzE* | | | |
| baksana (kijk eens) | bakmasana | - | - |
| baksanıza (kijkt u eens) | bakmasanıza | - | - |
| 3e persoon gebiedende wijs *–sİn/–sİnler* | | | |
| baksın (laat hij kijken) | bakmasın | baksın mı | bakmasın mı |
| baksınlar (laten zij kijken) | bakmasınlar | baksınlar mı | bakmasınlar mı |

| mogelijkheidsvorm *–(y)Ebil + –(y)E* | ontkennend *–(y)EmE + –(y)E* | vragend | ontkennend vragend |
|---|---|---|---|
| (dat ik kan/mag kijken) | (laat ik niet kunnen kijken) | (zal/kan/mag ik kijken) | (kan ik niet kijken) |
| bakabileyim | bakamayayım | bakabileyim mi | bakamayayım mı |
| bakabilesin | bakamayasın | bakabilesin mi | bakamayasın mı |
| bakabile | bakamaya | bakabile mi | bakamaya mı |
| bakabilelim | bakamayalım | bakabilelim mi | bakamayalım mı |
| bakabilesiniz | bakamayasınız | bakabilesiniz mi | bakamayasınız mı |
| bakabileler | bakamayalar | bakabileler mi | bakamayalar mı |

*Aangepast/toegevoegd in* Overzicht grammatica, schema *söylemek:*

| aanvoegende wijs *–(y)E* | ontkennend | vragend | ontkennend vragend |
|---|---|---|---|
| (laat ik zeggen) | (laat ik niet zeggen) | (zal/moet ik eens zeggen) | (zal/ moet ik niet eens zeggen) |
| söyleyeyim | söylemeyeyim | söyleyeyim mi | söylemeyeyim mi |
| söyleyesin | söylemeyesin | söyleyesin mi | söylemeyesin mi |
| söyleye | söylemeye | söyleye mi | söylemeye mi |
| söyleyelim | söylemeyelim | söyleyelim mi | söylemeyelim mi |
| söyleyesiniz | söylemeyesiniz | söyleyesiniz mi | söylemeyesiniz mi |
| söyleyeler | söylemeyeler | söyleyeler mi | söylemeyeler mi |
| 2e persoon *–sEnE/–sEnİzE* | | | |
| söylesene (zeg eens) | söylemesene | - | - |
| söylesenize (zegt u eens) | söylemesenize | - | - |
| 3e persoon gebiedende wijs *–sİn/–sİnler* | | | |
| söylesin (laat hij zeggen) | söylemesin | söylesin mi | söylemesin mi |
| söylesinler (laten zij zeggen) | söylemesinler | söylesinler mi | söylemesinler mi |

| mogelijkheidsvorm *–(y)Ebil + –(y)E* | ontkennend *–(y)EmE + –(y)E* | vragend | ontkennend vragend |
|---|---|---|---|
| (dat ik kan/mag zeggen) | (laat ik niet kunnen zeggen) | (zal/kan/mag ik zeggen) | (kan ik niet zeggen) |
| söyleyebileyim | söyleyemeyeyim | söyleyebileyim mi | söyleyemeyeyim mi |
| söyleyebilesin | söyleyemeyesin | söyleyebilesin mi | söyleyemeyesin mi |
| söyleyebile | söyleyemeye | söyleyebile mi | söyleyemeye mi |
| söyleyebilelim | söyleyemeyelim | söyleyebilelim mi | söyleyemeyelim mi |
| söyleyebilesiniz | söyleyemeyesiniz | söyleyebilesiniz mi | söyleyemeyesiniz mi |
| söyleyebileler | söyleyemeyeler | söyleyebileler mi | söyleyemeyeler mi |

*Aangepast in* Overzicht grammatica*:*

| | |
|---|---|
| mutlu oldum | ik ben gelukkig geworden |
| mutlu olacağım | ik zal **ga** gelukkig worden/**zijn** |
| **mutlu olurum** | **ik zal gelukkig worden/zijn** |
| mutlu olabilirim | ik kan gelukkig worden/**zijn** |
| **mutlu olamam** | **ik kan niet gelukkig worden/zijn** |
| **mutlu olabilecek miyim?** | **ga ik gelukkig kunnen zijn?** |
| mutlu olamayacağım | ik ga niet gelukkig kunnen worden/**zijn** |

*[in de tekst daaronder:]*

| | |
|---|---|
| de- + –(y)EcEK = diyeceğim | ik ~~zal~~ **ga** zeggen |
| ye- + –(y)EcEK = yiyeceğim | ik ~~zal~~ **ga** eten |

--

– *Aangepast/toegevoegd in* Woordenlijst Turks-Nederlands*:*

| | | |
|---|---|---|
| aç kalmak | honger lijden (3) | |
| Akdenizli | mediterraan (6) | |
| –DEn az | minder … dan … (13) | |
| [bij *az*:] | | |
| en az | minstens, **minimaal** (14) | |
| en azından | op zijn minst, ~~minstens~~ **ten minste** (14) | |
| birileri | enkelen, sommigen (19) | |
| büyük | oudere (persoon) (13) | |
| çalışmak | rijden (**van een** voertuig) (6) | |
| çıkış | uitgang (16) | |
| –DEn çok | meer … dan … (13) | *[na het woord* çoğu*]* |
| [bij *en*:] | | |
| en az | minstens, minimaal (14) | |
| en azından | op zijn minst, ~~minstens~~ ten minste (14) | |
| **yoldan** geçirmek$^{+6}$ | ~~leiden over, geleiden~~ **doen oversteken** (16) | *[na het woord* geçirmek*]* |
| hazırlık | voorbereiding (14) | |
| henüz | zojuist**; pas, nog maar** (12) | |
| hissetmek$^{+4}$ | voelen (19) | |
| iğne | naald (18) | |
| kadar | evenveel als (6) | |
| **bu**/**şu**/o kadar | zoveel (6) | |
| küçük | jongere (persoon) (13) | |
| mevzu | onderwerp (6) | |
| öbürleri | de anderen (19) | |
| ötekileri | de anderen, zij die verderop zijn (19) | |
| sevmek | liefkozen, aaien (15) | |
| son | einde; laatste (~~10~~ **13**) | |
| ~~su topu~~ | ~~strandbal (14)~~ | |
| şaşırmak$^{+3}$ | verbaasd zijn **(over)** (11) | |
| takmak | omdoen~~, bevestigen~~ (10) | |
| ~~telefon rehberi~~ | ~~telefoongids (3)~~ | |
| yetişmek$^{+3}$ | halen, **op tijd komen/zijn** (16) | |
| ~~yüzme başlığı~~ | ~~badmuts (14)~~ | |

--

– *Aangepast/toegevoegd in* Woordenlijst Nederlands-Turks*:*

| | |
|---|---|
| aaien | sevmek |
| ~~badmuts~~ | ~~yüzme başlığı~~ |
| ~~bevestigen~~ | ~~takmak~~ |
| de anderen (ervan) | diğerleri, öbürleri, ötekileri |
| enkelen, sommigen | birileri |
| ~~geleiden~~ | ~~geçirmek~~$^{+6}$ |
| hitte | sıcak |

honger lijden — aç kalmak
jongere — daha küçük**; küçük (zelfst.)**
~~leiden over~~ — ~~geçirmek~~[+6]
liefkozen, aaien — sevmek
mediterraan — Akdenizli
meer — daha çok
meer ... dan ... — –DEn çok
minder ... dan ... — –DEn az
**minimaal**, minstens — en az
naald — iğne
nog maar, pas — henüz
onderwerp — konu, **mevzu**
oudere — daha büyük**; büyük (zelfst.)**
doen oversteken — yoldan geçirmek
pas, nog maar — henüz
sommigen — bazıları, **birileri,** kimileri
~~strandbal~~ — ~~su topu~~
~~telefoongids~~ — ~~telefon rehberi~~
ten minste — en azından
op tijd komen/zijn voor — yetişmek[+3]
uitgang — çıkış
verbaasd zijn **(over)** — şaşırmak[+3]
voelen — hissetmek[+4]
voorbereiding — hazırlık
wekelijks — haftalık
zoveel — **bu/şu**/o kadar

--

– *Toegevoegd in* Geraadpleegde literatuur*:*

Kırış, Mehmet (2009). *Basiswoordenboek Nederlands - Turks*. Nijmegen: Etnicom.